

Studium przypadku błędu administracyjnego w tworzeniu obszarów chronionych jako bariery utrudniającej rozwój portu w Ustce

**dr inż. Beata Gładkowska-Chocian
dr Grzegorz Chocian
dr inż. Adam Więcko**

**EKOTON sp. z o.o. oraz
Fundacja Konstrukttywnej Ekologii
ECOPROBONO**

**Jesteśmy dyplomowanymi ekologami
i inżynierami z ponad 27 letnim
doświadczeniem
w projektowaniu, nadzorze
i monitorowaniu środowiskowym
przedsięwzięć inwestycyjnych.**

**Stworzyliśmy sposób identyfikowania
zjawiska tzw. „ekoterroryzmu”.**

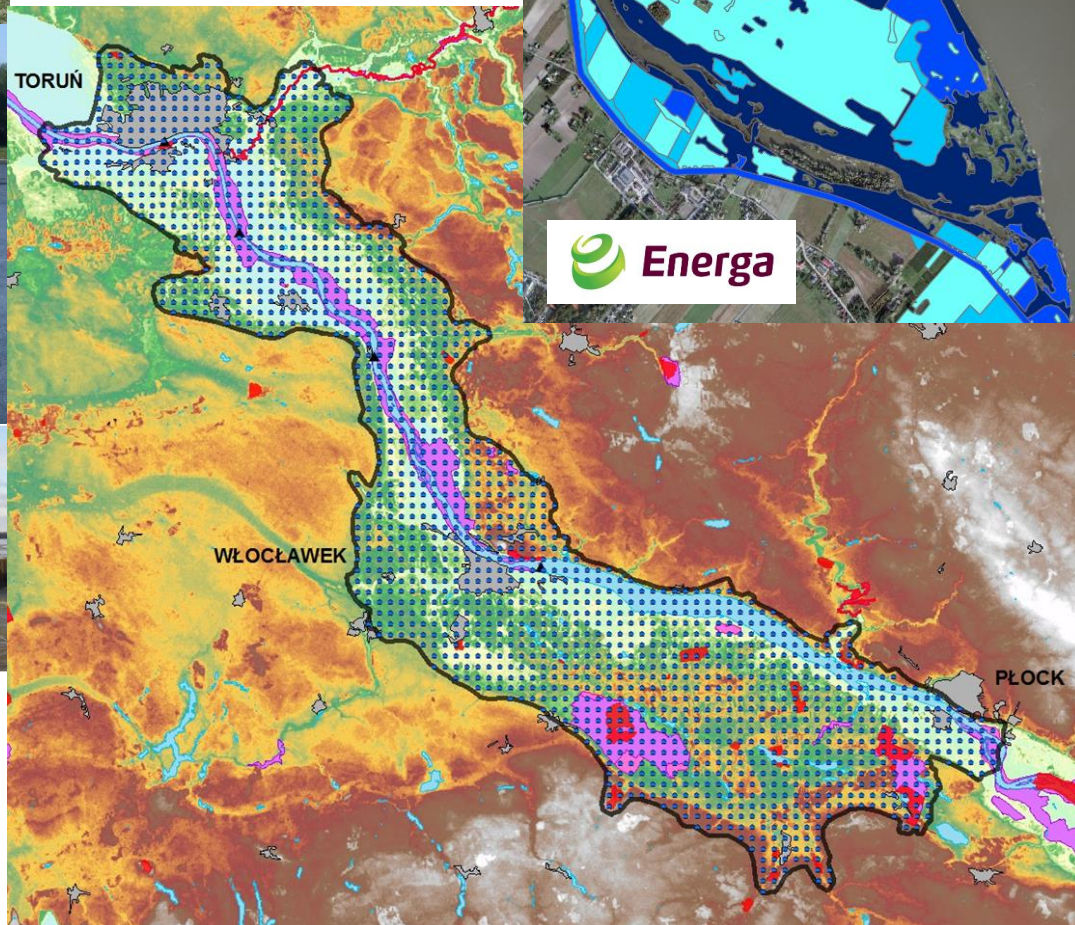
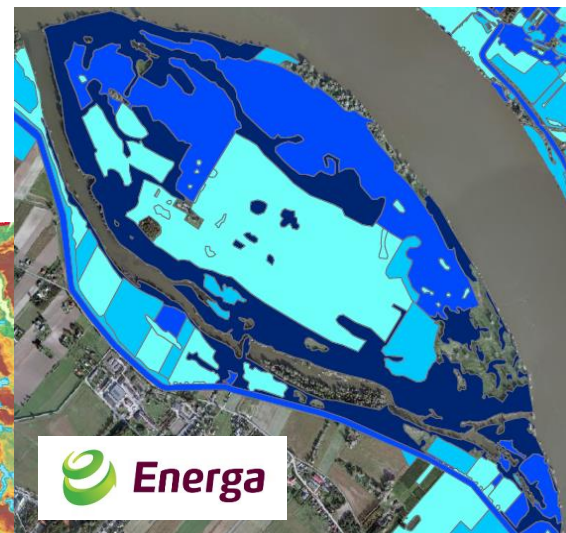
Audyty środowiskowe dokumentacji w projekcie ochrony przeciwpowodziowej Doliny Odry wraz z budową zbiornika retencyjnego w Raciborzu i przebudową Wrocławskiego Węzła Wodnego

Enea

Dokumentacja
środowiskowa dla potrzeb
budowy II stopnia na Wiśle
w Siarzewie II

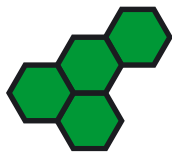
Analizy i nadzór środowiskowy budowy progu
stabilizującego na Wiśle, w celu zapewnienia
wody chłodniczej dla elektrowni Kozienice

Budowa progu na Wiśle wraz z hydroelektrownią w okolicach Siarczewa

- inwentaryzacja, waloryzacja, analiza wielokryterialna, raport OOŚ dla Ove Arup & Partners Ltd. sp. z o.o.
- nadzór nad przyrodniczym monitoringiem przedrealizacyjnym na rzecz PGW WP

Grafika: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

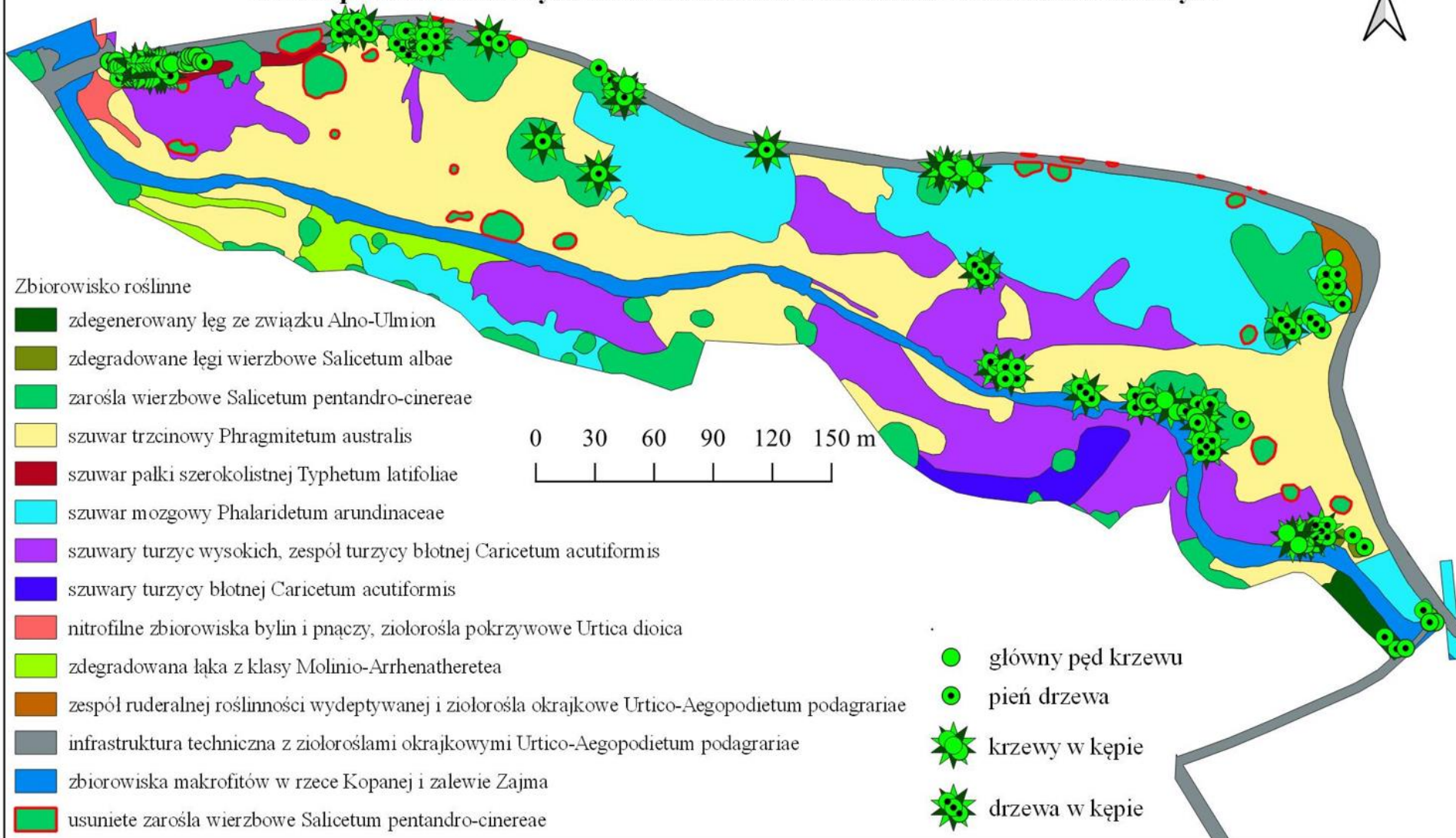

EKOTON[®]

KIM JESTEŚMY

Odbudowa i rewaloryzacja Zabytkowego Systemu Wodnego w Supraślu na potrzeby utworzenia zbiornika retencyjnego i przeciwpowodziowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną
Drzewa przeznaczone do wycinki i usunięte zarośla wierzbowe na tle zbiorowisk roślinnych

W 2012 roku powołaliśmy organizację ekologiczną, która chroniąc środowisko mówi językiem inwestorów - Fundację Konstrukttywnej Ekologii Ecoprobono

 Inicjatywa
dla Infrastruktury

**Biała
Księga
Infrastruktury**

**Jak usprawnić realizację
inwestycji infrastrukturalnych?**

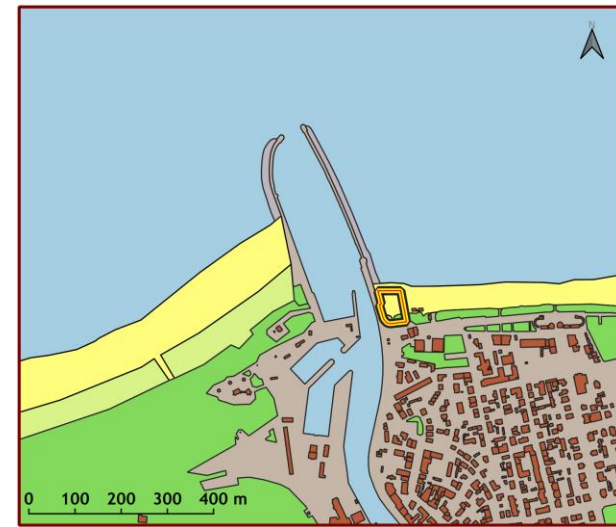
ecoprobono

Opracowaliśmy 7 rozdział „Białej Księgi Infrastruktury” poświęcony blokowaniu inwestycji za pomocą argumentów środowiskowych

Studium przypadku błędu administracyjnego w tworzeniu obszarów chronionych jako bariery utrudniającej rozwój portu w Ustce

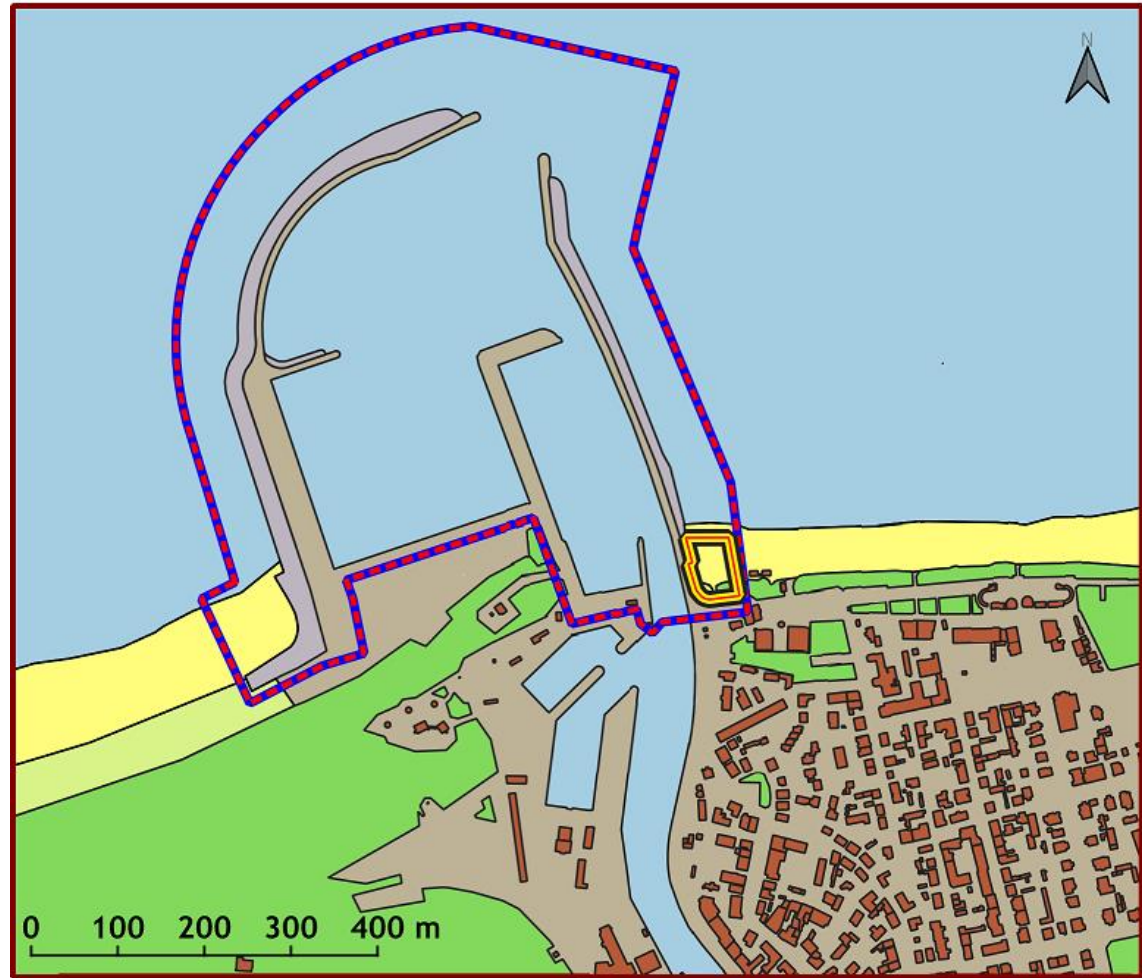
**dr inż. Beata Gładkowska-Chocian
dr Grzegorz Chocian
dr inż. Adam Więcko**

**EKOTON sp. z o.o. oraz
Fundacja Konstrukttywnej Ekologii
ECOPROBONO**

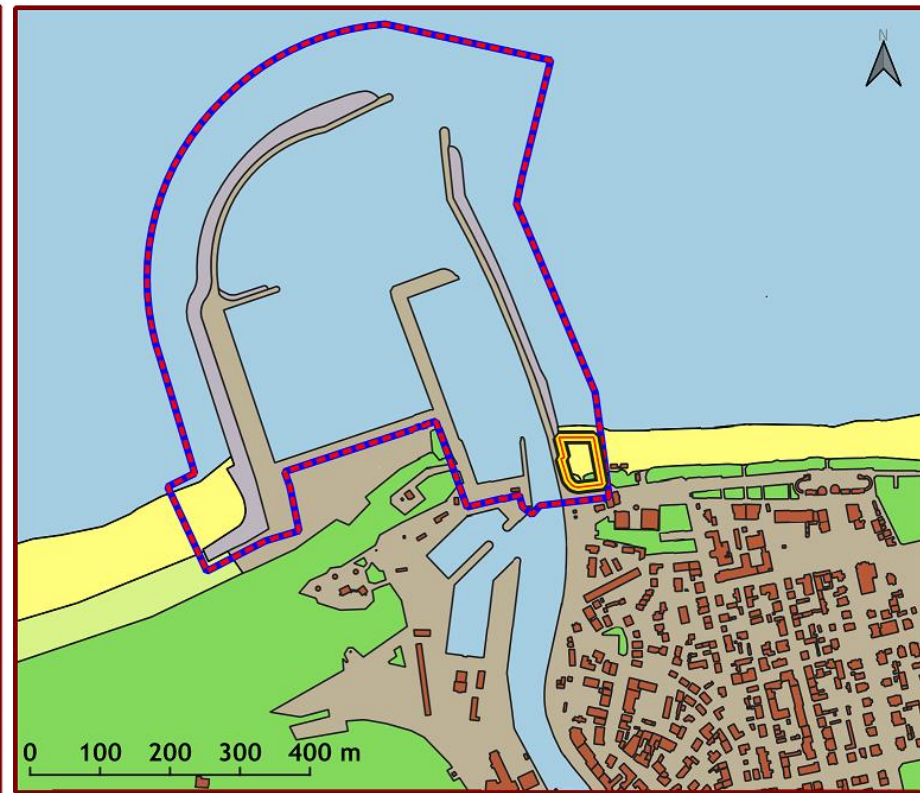
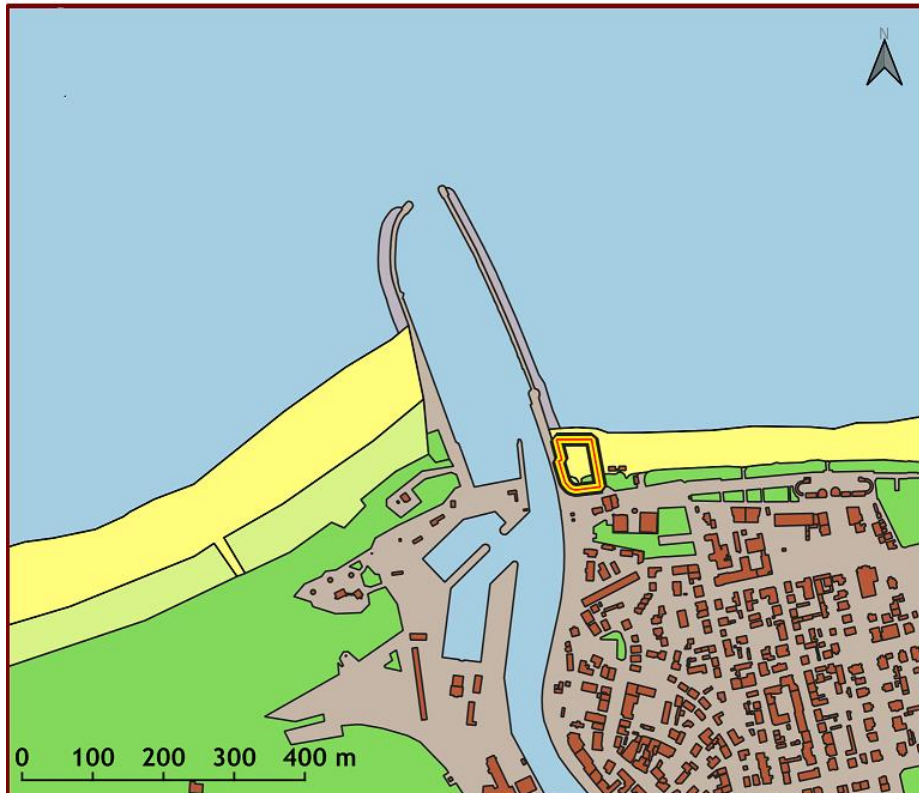

Tło sprawy

Urząd Morski w Słupsku wnioskiem OW-B5-27a/06/17/ds. z dnia 22 marca 2017 r. a po korekcie wniosku OW-B5-271/06-7/17/ds. z 23 czerwca 2017 r. w trybie ustawy OOŚ zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia o nazwie *Przebudowa wejścia do Portu Ustka.*

Przedsięwzięcie, zgodnie z § 3 ust. 2 pkt. 2, w związku z § 3 ust. 1 pkt 69 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zakwalifikowano jako przedsięwzięcie **mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego z mocy prawa wymaga się uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.**

Równolegle w dokumencie pt.: *Mapa prognozy oddziaływania na środowisko zmiany projektu planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Ustka pn. Tereny Portu*, wykazano obszar **Ostoi łabędzi** jako teren **cenny przyrodniczo**, którego likwidacja lub poważna zmiana w efekcie realizacji przedsięwzięcia była wykluczona.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe są prawną formą ochrony przyrody w Polsce.

Mówi o tym artykuł 6 ustawy
o ochronie przyrody.

**Skutki prawne i praktyczne utworzenia obszaru i nowelizacji
uchwały w 2009 roku Uchwała Nr XXXIII/270/2009 Rady
Miasta Ustka z dnia 30 kwietnia 2009**

§ 1. W uchwale Nr II/10/94 Rady Miejskiej w Ustce z dnia 18 marca 1994 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo krajobrazowy § 3 otrzymuje brzmienie:

"1. Na obszarze zespołu przyrodniczo - krajobrazowego dla zapewnienia porządku i spokoju zabrania się:

a) płoszenia łabędzi,

b) zanieczyszczenia obszaru zespołu,

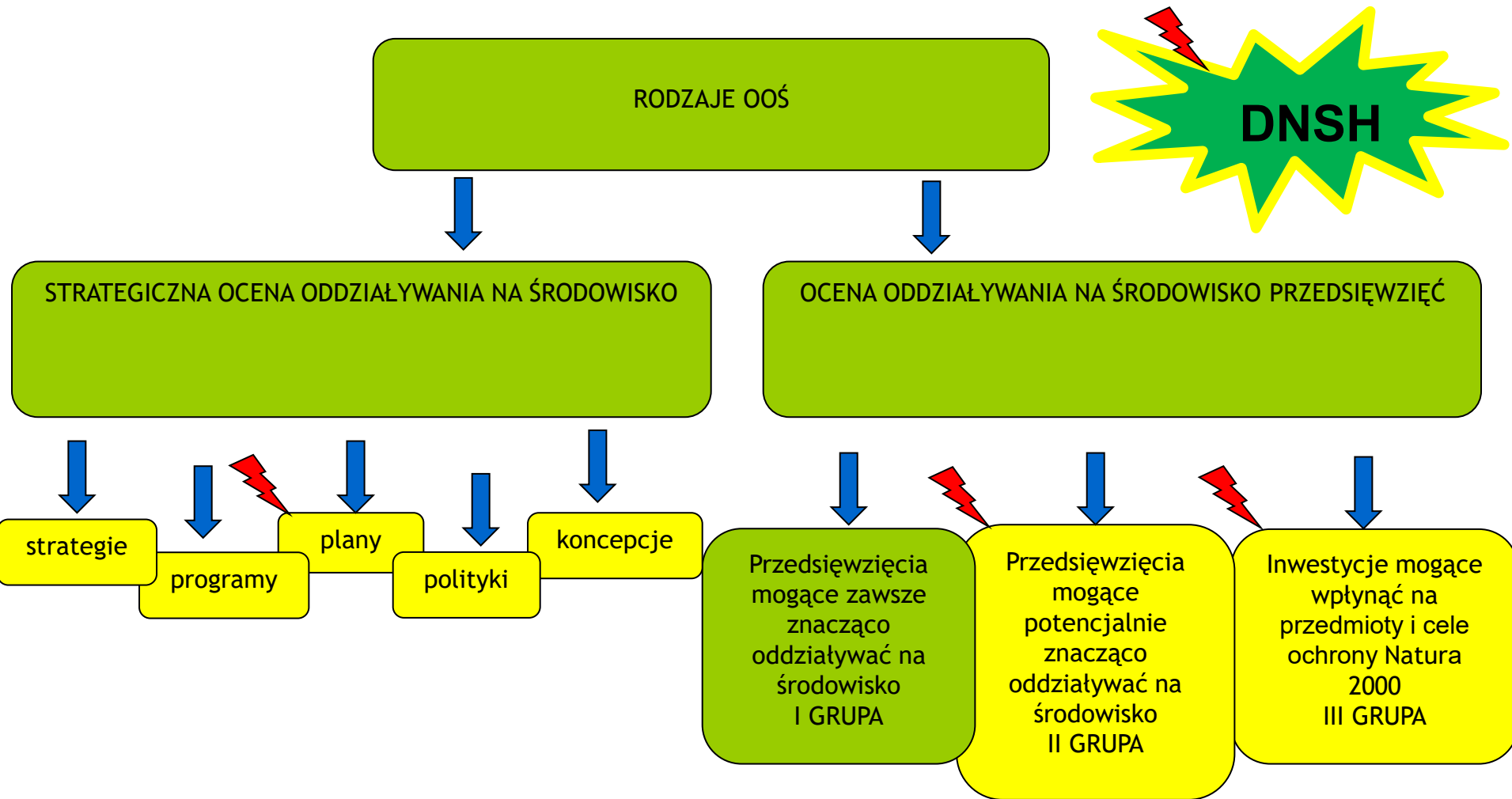
c) wpuszczania i wprowadzania psów,

d) *umieszczania tablic, napisów i innych znaków, z wyjątkiem tablic i znaków związanych z ochroną zespołu wybrzeża morskiego oraz z obsługą plaż i kąpielisk.*

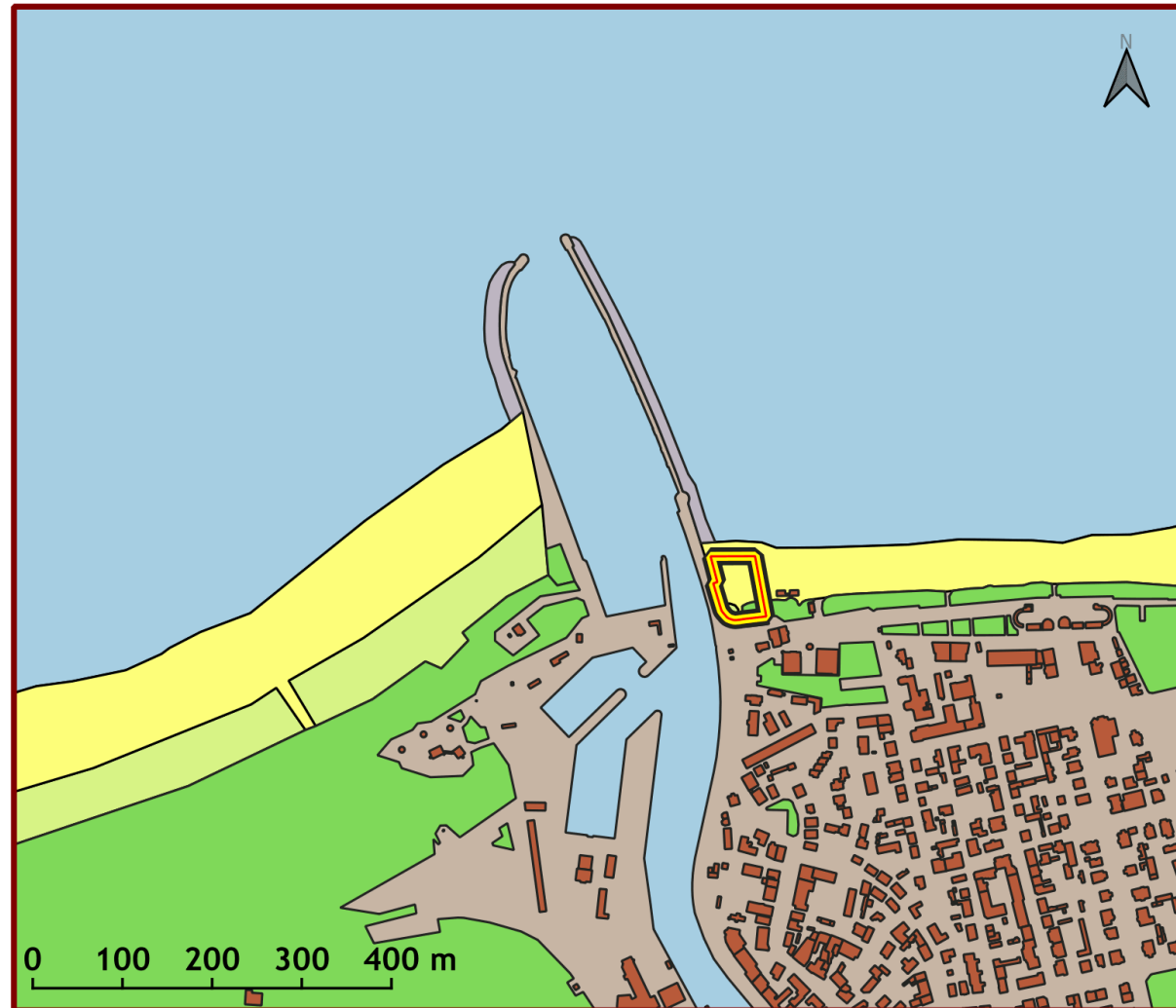

2. Zakazy, o których mowa w ust 1 pkt b i d nie dotyczą prowadzenia działań przez Urząd Morski w Słupsku w ramach jego ustawowych uprawnień.

3. Zakazy, o których mowa w ust 1 pkt a, c i d obowiązują w okresie od 1 października do 31 marca każdego roku."

- Problemem Inwestora było przeoczenie w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia i wniosku Inwestora z 2017 Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „*Ostoja łabędzi*”.
- *Przebudowa wejścia do Portu Ustka* była formalnie niezgodna z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Ustki.
- Zwolnienia Urzędu Morskiego z zakazów wynikające z uchwały Rady Miasta z 2009 r. niewiele zmieniały.

Problemem Inwestora zawsze również jest to, że protestujący szukają powodu do protestu niezależnie od rzetelności zarzutów, co udowodniono w rozprawie doktorskiej Beaty Gładkowskiej-Chocian pt.: Udział społeczeństwa w procedurze oceny oddziaływania na środowisko na efektywność procesu inwestycyjnego, Uniwersytet w Białymstoku, Wydział Ekonomii i Finansów, Białystok, 2022.

- Na 54 postępowania z OOS w latach 2008-2018 - wydano 52 DŚU - **57,69% odwołań od decyzji.**
- **26,66% złożonych odwołań od DUŚ było z zaskoczenia,** bez wcześniejszego zaangażowania społeczeństwa.
- **W 100% przypadków** (z procedurą OOS) Skarżący nie przedstawili analizy merytorycznej w postaci kontrraportu.
- W przypadku tylko 28 postępowań społeczeństwo w ogóle uczestniczyło aktywnie w trakcie konsultacji społecznych.
- **Zaledwie w przypadku 7,14% postępowań** z aktywnym udziałem społeczeństwa uwagi i wnioski społeczne były na tyle merytoryczne, że godne uznania przez RDOŚ.
- Społeczeństwo w OOS nie zapoznawało się z dokumentacją sprawy stąd wynikał konflikt danych.
- Włączanie się organizacji ekologicznych na dowolnym etapie procedury OOS powoduje zmniejszenie efektywności procedury wydania DUŚ, opóźnia wydanie DUŚ i obniża efektywność procesu inwestycyjnego.

ROZWIĄZANIE PROBLEMU

Zanim zaczniesz się tłumaczyć, sprawdź, czy zarzuty postawione Twojej inwestycji są prawdziwe.

ROZWIĄZANIE PROBLEMU

Kwerenda dokumentacji, uchwał, bieżących wniosków pozwoliła ustalić, że nie istniał żaden merytoryczny, naukowy dokument potwierdzający zasadność stworzenia *Ostoi łabędzi*.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody uchwalona 5 lat przed doprecyzowaniem w 2009 roku zakazów w *Ostoi łabędzi* stwierdza, iż cyt.: *ostoja to miejsce o warunkach sprzyjających egzystencji roślin, zwierząt lub grzybów zagrożonych wyginięciem lub rzadkich gatunków.*

Oczywistym jest, że plaża wschodnia za falochronem, pomiędzy promenadą, budkami z frytkami, smażoną rybą, goframi i lodami a miejscem gry w piłkę plażową nie jest miejscem o warunkach sprzyjających egzystencji zwierząt. Dodatkowo łabędź niemy (*Cygnus olor*) z powodu, którego powołano *Ostoję łabędzi*, nie jest gatunkiem rzadkim a tym bardziej zagrożonym wyginięciem.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Ostoja łabędzi* w Ustce zaznaczona na zielono.
Teren kolizji z projektem *Przebudową wejścia do Portu w Ustce* zaznaczony na żółto

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Ostoja łabędzi* w Ustce
przed anulowaniem wadliwej uchwały z 1994 i 2009 roku

W związku ze stwierdzeniem braku zasadności funkcjonowania Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego *Ostoja łabędzi* jedynym rozsądnym sposobem naprawienia błędu było usunięcie wadliwej uchwały co wymagało zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

W uzasadnieniu do nowej uchwały z 19 września 2019 roku Samorząd Miasta Ustki postanowił zlikwidować błędnie ustanowiony obszar ochrony . W uzasadnieniu stwierdzono m in. cyt.:

Sam fakt występowania łabędzi w tym obszarze nie stanowi waloru kulturowego. W związku z powyższym forma ochrony jaką zostało objęte miejsce występowania łabędzi nie jest odpowiednia dla przedmiotu ochrony. Ponadto sam przedmiot ochrony – ostoja łabędzi, w tym przypadku również nie występuje.

Występowanie na przedmiotowym terenie łabędzi nie wynika z jego sprzyjających warunków dla ich egzystencji, lecz ze względu na to, iż w tym miejscu zwierzęta te są dokarmiane przez ludzi. Nie jest to zatem obszar ich naturalnego występowania, ale wynikający z działań człowieka. Ponadto zjawisko to jest szkodliwe, gdyż zwierzęta te, zamiast odlatywać na zimę, zostają i narażone są tym samym na niekorzystne warunki egzystencji oraz szkodliwą dla nich dietę (chleb).

Gatunek będący przedmiotem ustanowienia ochrony – Łabędź niemy (Cygnus olor) nie znajduje się ponadto na liście zwierząt wymienionych w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183) określającego gatunki zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Historia uchwał Rady Miasta Ustka (1994–2019)

Dlaczego przez 25 lat nikt nie dopatrzył się absurdu zaistniałej sytuacji z Ostoją łabędzi?

**Ile podobnych przypadków jest sposobem do wyrażania fałszywej troski o środowisko
a w istocie jedynie służy blokowaniu ważnych dla Polski inwestycji?**

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

9 X 2016

Ekowyludzacze, biznes na wielką skalę

INWESTYCJE Co drugi przedsiębiorca był zmuszony do zapłacenia organizacji ekologicznej **za odstąpienie od postępowania dotyczącego jego budowy** – przyznaje Polski Związek Firm Deweloperskich

Dlaczego przekop Mierzei Wiślanej to katastrofa dla Polski?

Paulina Nowosielska
7 sierpnia 2020, 21:59

2 mld zamiast 880 mln zł. Dlaczego wzrósł koszt przekopu Mierzei Wiślanej?

23 listopada 2020, 13:20

Ekolodzy przeciwko przekopowi Mierzei Wiślanej

BIZNES ALERT

🕒 16 marca 2015, 10:56

ALERT

 Arkadiusz Myrcha
@ArkadiuszMyrcha

MASAKRA !! 🚫
Jaki obszar jest planowany do wycięcia????

sejmlog
POLSKA
Greenpeace o Mierzei Wiślanej: nie ma uzasadnienia ekonomicznego i społecznego
Dziennik 3 kół, 10 min 40 s 27 lutego 2019
Przez Paweł Jankowski

Ekolodzy zablokują Nord Stream 2? "Czasem jest nam po drodze"

POLSKIE RADIO 24

Czy naprawdę jesteśmy aż tak naiwni?

EKOTERRORYZM - inne spojrzenie na bezpieczeństwo powszechne w tym ekologiczne i energetyczne

Gra ekologów wokół przekopu mierzei

Działalność wielu organizacji ekologicznych na terenie naszego kraju zaczyna przypominać mi piątą kolumnę gospodarczą, której celem jest sparaliżowanie wszystkiego, co mogłoby zwiększyć konkurencyjność polskiej gospodarki

Z dr. Grzegorzem Chocianem,
prezesem Fundacji Konstrukttywnej Ekologii Ecoprobono,
rozmawia Aleksandra Jakubowska

Czy Komisja Europejska wstrzyma przekop Mierzei Wiślanej? Stowarzyszenie ekologiczne Eko-Unia we współpracy z Greenpeace Polska wysłało do Brukseli skargę w tej sprawie. Będzie tak jak w wycinku Puszczy Białowieskiej?

Dr. Grzegorz Chocian: Wprawdzie autorzy skargi porównują oba te wydarzenia, pisząc, że jest to „podobna sytuacja”, ale jedyne podobieństwo polega na tym, że tak jak w przypadku Puszczy Białowieskiej obie te organi-

zacje po prostu donoszą na Polskę. W przypadku puszczy chodziło o kwestię strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i prognozy do tej oceny. Zarzucano brak zadośćuczynienia tej procedurze przy podejmowaniu decyzji o zwiększeniu poziomu wycinki lasu. Pomimo tych zarzutów Polsce nie udowodniono żadnej szkody, dlatego nie było kar. W przypadku przekopu mierzei chodzi o przedsięwzięcie, które zgodnie z prawem przeszło ocenę oddziaływania na środowisko

z udziałem społeczeństwa. To nie są takie same sprawy.

Zarzuca się w tej sprawie, że KE nie wydała swojej opinii na temat inwestycji, a prace się rozpoczęły.

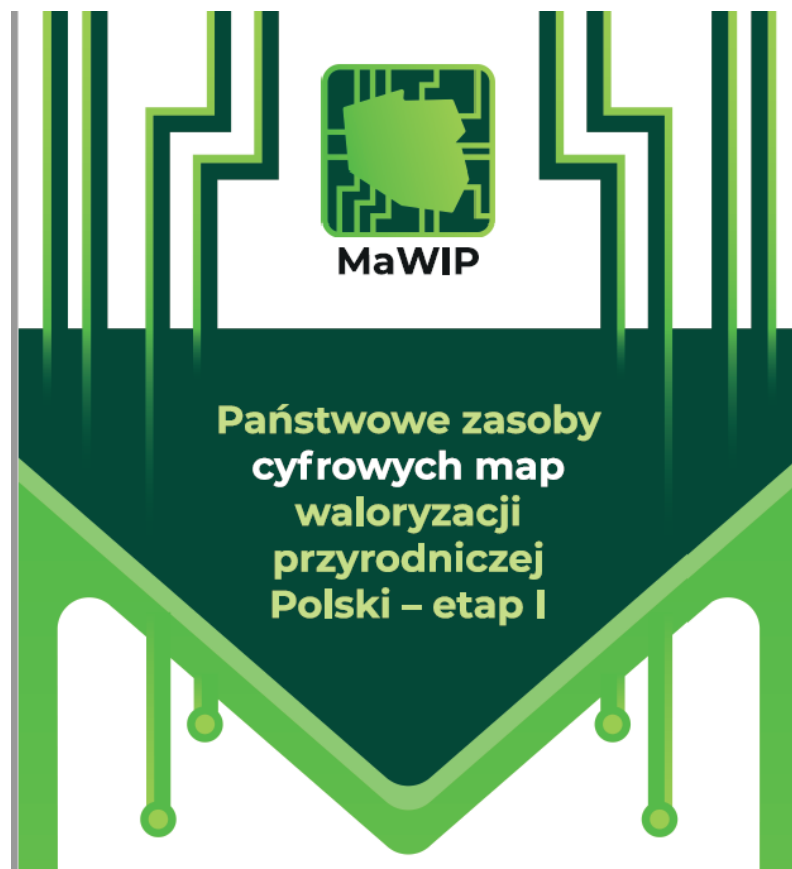
A to należałoby złożyć skargę, że KE przez parę lat zaniechała działań i nie wydała opinii. Głos KE jest ważny dla uzyskiwania zgody na zniszczenie gatunku lub siedliska Natura 2000 i akceptacji projektu kompensacji przyrodniczych, ale też nie zawsze.

EPILOG

Stan na 01.09.2025 rok.

- Po 25 latach usunięto niedorzeczna formę ochrony przyrody w postaci Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „*Ostoja łabędzi*”.
- Mimo to przez 8 lat projekt Przebudowy wejścia do Portu w Ustce nie uzyskał decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Obecnie, zgodnie z nowym wnioskiem Urzędu Morskiego w Gdyni z 2024 roku, RDOŚ w Gdańsku rozpatruje wydanie decyzji i są badane m.in. przedmioty i cele ochrony Natura 2000

By nie dochodziło do podobnych niedorzecznych sytuacji stworzono projekt MaWIP

Głównym celem projektu jest opracowanie szczegółowej koncepcji oraz zaprojektowanie narzędzia, w tym wykonanie kwerendy zasobów i uwarunkowań realizacji (w obszarach prawnym, organizacyjnym, informatycznym, informacyjnym), pozwalającego w ramach kolejnych etapów na stworzenie i przetestowanie i uruchomienie państwowych, cyfrowych map waloryzacji przyrodniczej Polski.

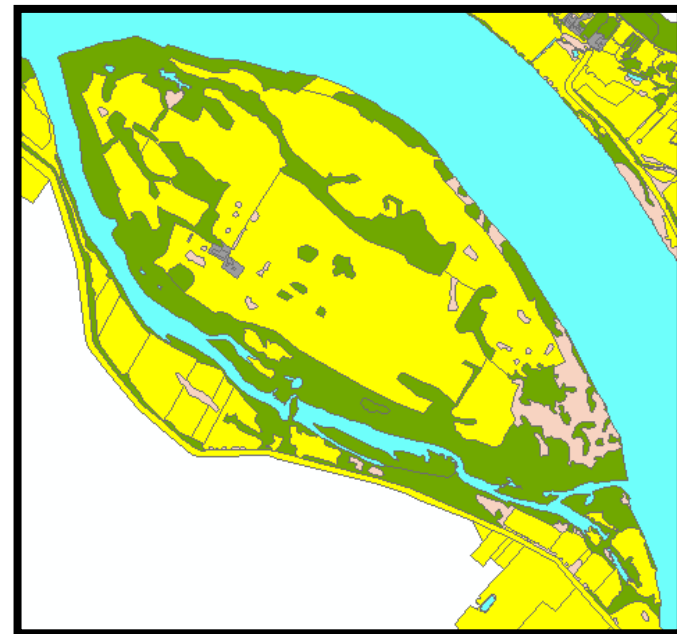
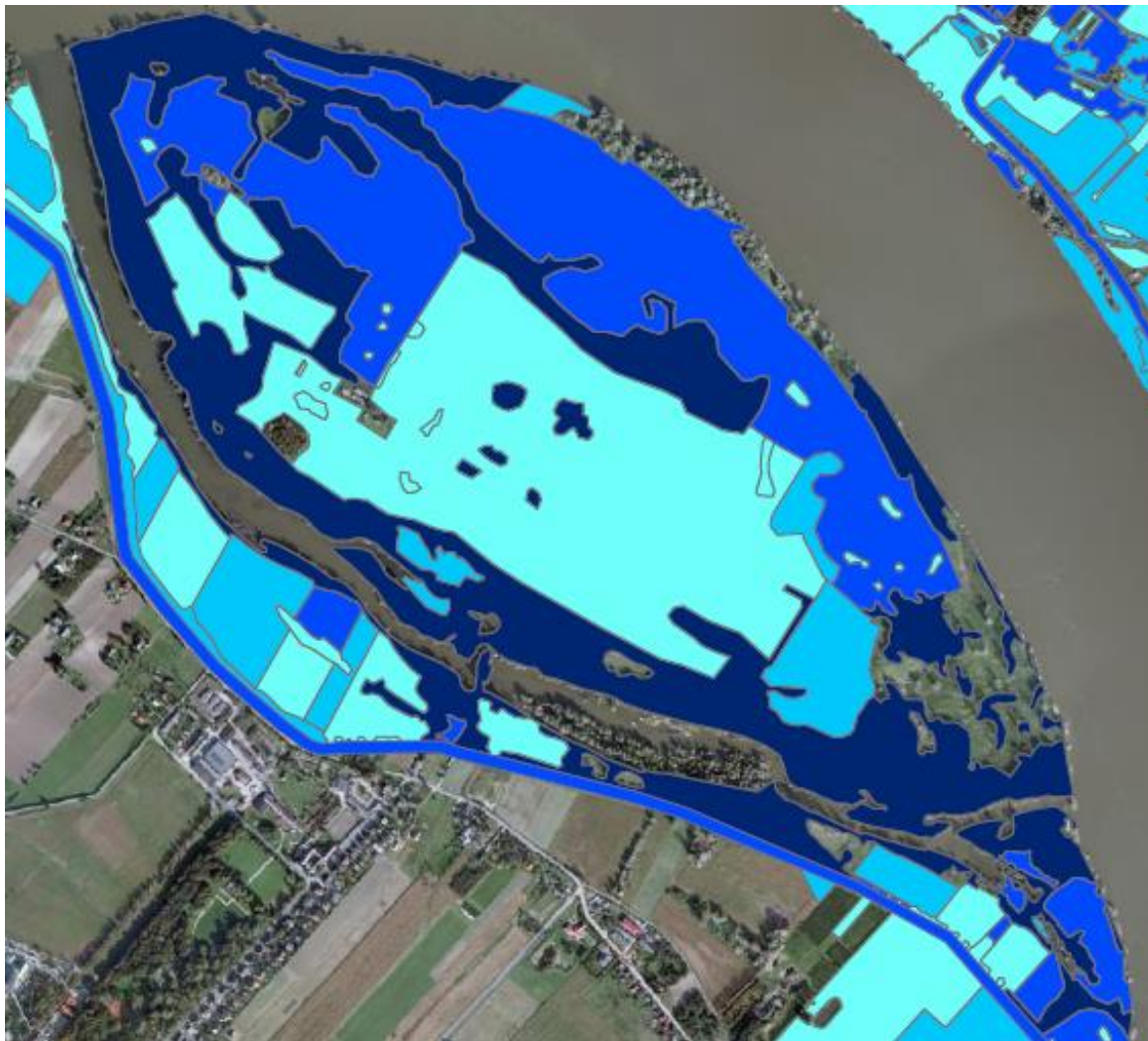

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

ecoprobono
Fundacja Konstrukttywnej Ekologii

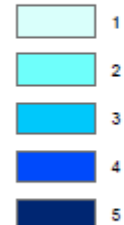
Waloryzacja terenu w projekcie SW Siarzewo

Legenda

drobne ssaki

walor

- lasy
- użytki rolne
- wody
- tereny antropogeniczne
- tereny inne

*skala pięciostopniowa
im wyższa wartość tym większa cenna terenu

**Minister Klimatu i Środowiska Paulina Hening-Kłoska
pismem nr.: 3348618.13253955.10679056
wraz ze swoim Departamentem Ochrony Przyrody i pismem
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Piotra Otawskiego
w dniu 9 września 2024
stwierdziła, że projekt nie będzie kontynuowany.**

**Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
wstrzymał finansowanie i zlikwidował projekt cyfrowych map
waloryzacji przyrodniczej Polski**

„Ocena poszczególnych działań systemu ocen oddziaływania na środowisko, na który składają się m.in.: organy właściwe do prowadzenia postępowań, instytucje uzgadniające i odwoławcze oraz strona społeczna, w tym organizacje ekologiczne zapewne nigdy nie pozwoli stwierdzić bez wątpliwości, czy przynoszą one tylko korzyści, czy też nie. Intencje w tym wypadku nie będą miały znaczenia, ponieważ to efekt podejmowanych działań jest kluczowy”.

- Biała Księga Infrastruktury 2013

Dr Grzegorz Chocian
Prezes Zarządu FKE ECOPROBONO
ul. Włókiennicza 7A lok. 14U
15-464 Białystok
e-mail: g.chocian@ecoprobono.eu
www.ecoprobono.eu